

Kooliümbruste projekt “Turvaline koolitee”

Seletuskiri

Juuni 2024

Merlin Rehema

Shimin Huang

Brigita Tool

Eva Lotta Lepp

Table of Contents

Sissejuhatus	2
TULEMUSED JA MUUDATUSETTEPANEKUD	4
1. Tallinna Muusika- ja Balletikool.....	4
2. Ristiku Põhikool.....	5
3. Järveotsa Gümnaasium	7
4. Tallinna Saksa Gümnaasium	9
5. 53. Keskkool	11
6. Kivimäe Põhikool	13
7. Tallinna 21. Kool	15
8. Lilleküla Gümnaasium.....	17
9. Lasnamäe Vene Gümnaasium.....	19
10. Mustamäe Humanitaargümnaasium	20
11. Kristiine Gümnaasium	23
12. Kuristiku Gümnaasium	24
14 Merivälja kool 14.1 Paikvaatluse tulemused	28
15 Nõmme Põhikool	29
16 Tallinna Ühisgümnaasium.....	30

Sissejuhatus

Käesoleva töö eesmärk on töötada välja skeemid, mis on aluseks projektikoolide vahetu ümbruse ning lähimate tänavate liikluskorralduse muutmiseks, mis aitavad luua konfliktivaba kooliteed ja toetavad aktiivsemat liiklemist. See seisneb lähimate ühistranspordipeatusteni turvalise liikumistee loomises ja autoga kooli tulijatele turvaliste peatumiskohtade rajamises mõnesaja meetri kaugusele, mis soodustab õpilaste liikumist ja hoiab kooli vahetu ümbruse autovabana. Selleks viisime töö esimeses etapis koos huvitatud osapooltega (hankija, Tallinna Transpordiameti, linnaosavalitsuse, kooli juhtkonna, õpilaste ja lapsevanemate esindajad) läbi paikvaatlused praeguse olukorra hindamiseks ning kohtumised koolide ja Transpordiameti esindajatega.

Skeemide koostamise ja kaasamise protsessi aluseks on Tallinna kooliümbruste parendamise kava üldmudel, kus on lahti selgitatud disainiprintsiibid, millest lähtusime – autoliikluse rahustamine ja vähendamine, jalgsi ja rattaga liiklejatele ühenduste rajamine ning tegevusruumi loomine – kontrollküsimused koolidega kohtumiseks ja protsessi kirjeldus koos näiteobjektidega. Skeemidel esitatud ettepanekud on kooskõlastatud ja täiendatud nii hankija ja Tallinna Transpordiameti kui ka kooli juhtkonna, õpilaste, ning lapsevanemate esindajate tagasiside alusel.

16-st projektikoolist on esimese etapi lõpuks Tallinna koolide ümbruse parendamise programmi üldmudelit rakendatud järgnevates koolides (10):

- Tallinna Kivimäe põhikool
- Tallinna 21. Kool
- Lasnamäe Vene Gümnaasium
- Tallinna Saksa Gümnaasium
- Tallinna 53. Keskkool
- Tallinna Mustamäe Humanitaargümnaasium
- Ristiku Põhikool
- Tallinna Järveotsa Gümnaasium
- Tallinna Muusika- ja Balletikool
- Tallinna Lilleküla Gümnaasium

Käesolev seletuskiri sisaldab eelmainitud 10 kooli paikvaatluste ja avalike arutelude tulemusi ning nende alusel loodud muudatusettepanekute kirjeldusi. Seletuskirjale on lisatud skeemid ja kohtumiste protokollid iga esimese etapi kooli (10) kohta.

Projekti teises etapis rakendatakse Tallinna koolide ümbruse parendamise programmi üldmudelit ka ülejäänud 6-le projektikoolile (Tallinna Kuristiku Gümnaasium, Tallinna Mahtra Põhikool, Kristiine Gümnaasium, Tallinna Ühisgümnaasium, Nõmme põhikool, Merivälja Kool). Lisaks tutvustatakse ja selgitatakse liiklusskeemi kõigi projektikoolide osas laiendatud osapooltele (õpilased, lapsevanemad, hoolekogu), kelle tagasiside alusel tehakse ettepanekutes vajadusel täiendavaid muudatusi. Lisaks on läbi viidud Riikliku Transpordiameti koostatud Kooliümbruse liikluskeskkonna ohutuse hindamise juhendi alusel kooliümbruse liikluskeskkonna ohutuse hindamine.

TULEMUSED JA MUUDATUSETTEPANEKUD

Järgnevad paikvaatluste ja avalike arutelude tulemused ning lahendusettepanekute selgitused koolide kaupa.

1. Tallinna Muusika- ja Balletikool

1.1. Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	26.04.2024
Osalejad	Esindatud kooli juhtkond (2 in), lapsevanemad (2 in) ning õpilasesindus (1 in)
Õpilaste arv	374
Tundide algus	8.45

Peamised probleemid:

Ristmik trammipeatusest

- Vasakpööre Tatarist keelatud

Ristmik Pärnu mnt – Liivalaia – Suur-Ameerika

- Väga väike ohutussaar
- Pritsiv pori

Üleüldiselt on **ristmikud kõige suuremad murekohad**. Nt Cinamoni juures kooli poole tulev foor on kahes tsüklis ja õpilasesinduse esindaja sõnul lähevad lapsed tihti punasega üle Liivalaia. Samuti on koolil **mure rattateedega**.

Kooliesise arhitektuurimured – ei loo kvaliteetset ruumi, samas praktilised vajadused transpordiks on olemas (nii naabritel kui endal). Peatumist ja parkimist ohjata on väga keeruline. Maja ees pole ala tegelikult transpordiks vaja kasutada.

Ajakirjandusmaja ümbrus on lastele ohtlik, kuna paljud käivad nt Rimis poes. Ajakirjandusmaja esine parkla on tihti tühi, võib-olla saada kokkuleppele, et seal oleks lapsevanematel võimalus oodata lapsi. Samuti kommunikeerida majataguse paremat kasutamist lapsevanematele.

Vana-Veerenni pool on probleeme **valesti parkijatega ning valesti peatujatega**.

1.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 23.05.2024

- Maja tagumise, algklasside ligipääsu ja *drop-off* ala mõte on hea. Liivalaia tänava äärset varianti pigem ei tähistaks eraldi, lihtsalt teavitaks vanemaid.

- Kooli ees ei toeta pigem Pärnu mnt-l peatumist. Ummikud, oht rattateelt ja ratastele. Pigem säilitada praegune *drop-off* ala. Aga on vajadus paremini takistada kõnniteele manööverdamist. Vajadus koolile ligi pääseda ja pärast peale võtta on eelkõige just suurte pillidega liikuvatel lastel.
- Võimalik, et kui Liivalaia ja Pärnu mnt lähevad rekonstrueerimisele ja tekivad paremad peatumiskohad, saaks katsetada ka kooli esise autodele täielikku sulgemist.
- Ristmikul ohutussaarte suurendamine on hädavajalik!
- Kooli ees oleks samuti hea tähistada jalgsi ja rattaga liikumise teekonnad, kuna teenindav transport jääb niikuinii.
- Tatari tänava teeületus vanematele/lastele tunnetuslikult endiselt ohtlik ka pärast muutusi, vajaks veelkord üle vaatamist ja parendamist.
- Samuti oleks oluline otse ligipääs Veerenni bussipeatusesse.

1.3. Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Pikendada Vana-Veerenni tänaval *drop-off* ala.
2. Lisada märgistus „Kool“ tänaval.
3. Rajada ülekäigurada üle Vana-Veerenni tänava Liivalaia tänavalt sisse pööramisel.
4. Eraldi võiks olla markeeritud tõukside parkimiskoht kõnnitee laiendatud osas Vana-Veerenni ülekäigu juures, kus praegune *drop-off* koht.
5. Praegune peatumiskoht vaja selgemalt visuaalselt tähistada, võiks olla lubatud 1,5 h parkimist, tähistada ka tänaval.
6. Pärnu manatee kõnniteel lisada markeering tänaval, mis hoiatab autode eest/ tõmbab tähelepanu ristuvale liiklusele.
7. Kooliesist ruumi korraldada ümber nii, et on tõkestatud autodega sõit kõnniteele. Lühemas osas võiks olla võimalik liigutada ka tänavamööblit nii, et järk-järgult selles osas üldse peatumine keelata. Eelistatult rattaparkla, lillekastid ja pingid. Lisaks markeerida Pärnu mnt kõnniteelt ühendusteel kooli esise jalakäijate alaga, et tõmmata autojuhtide tähelepanu.
8. Laiendada ohutussaari Liivalaia-Pärnu mnt ristmikul pollarite abil. Liivalaia tänaval võimalik ruumi „võita“ radade ümber joonimisega.

2. Ristiku Põhikool

2.1. Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	06.05.2024
Osalejad	Esindatud kooli juhtkond, hoolekogu, lisaks LOV ja TTA
Õpilaste arv	272
Tundide algus	8.45

Peamised probleemid:

Kolde ning Sõle tänava bussipeatustest on pidev liikumine kooli. Samuti käiakse sageli Sõle Spordihoonesse liikumise tundidesse.

- **Maisi ja Aru tänavatel puuduvad kõnniteed**, autod pargivad kaootiliselt mõlemal pool teel ja lapsed peavad autode vahel kõndima. Kõnnivad seetõttu keset autoteed, eriti talvel. **Maisi tänaval puudub ülekäik** - vaja oleks kõnniteid ning ülekäiku.
- Täiendavat survet tekitavad **Avatud kooliga seotud autod** – soovitus viia parkimine tänavalt hoovidesse.
- Maisi ja Auna tänavad võiksid olla ühesuunalised

Rattahoidjaid oleks juurde tarvis, eriti tõukeratastele. Avada uuesti ka ühendusvärav Auna tänava poolelt ning ühendada rattaparklaga.

Väljasõit kooli hoovist Ristiku tänaval on halva nähtavusega. Vaja oleks peeglit, mis nähtavust parandaks. Pikemas perspektiivis võib kaaluda ka Ristiku tänavalt sissesõidu ja hoovis parkimise ära lõpetamist. Vajaks aga piirkonnas täiendavate parkimiskohtade leidmist. Võimalus pärast Ristiku tn rekonstrueerimist. Praegu oleks võimalik osaliselt katsetada kooli ees Ristiku tn rekiga plaanitavate muudatusi, lõpetada seal üldse parkimine ja teha ainult peatumisala.

Maisi tänava sissesõidu juures, Maisi tn 2 kõrval kaaluda praeguse murulapi asemel peatumis- ja parkimiskoha rajamist.

Suvel plaanis Auna tänava tehnovõrkude reki järel tänavakate taastada koos peatumiskohtade ja kõnniteega tänava algusest alates.

2.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 30.05. 2024

- Vastavalt eelmisele kohtumisele meenutati ka künniseid ristmikel (pikem perspektiiv)
- Auna värava nihutamine (Tallinna Vesi tööde raames eemaldatakse ilmselt ajutiselt aed niikuinii); kuidas saaks peatumiskohtade mõistes väravaga ühendada, juhaks kui värav siiski avatakse (sh ka JR teema Aunast lähenedes mõistlik, kas kuidagi saaks võimaldada mugavalt)?
- Auna tn Ristiku poolne peatuskoht – kas saaks põõsaste asemel teha kõnnitee jupi, et saaks Ristiku tn-le ja sealt kooli ette suunduda?
- „Peatu, vaata, veendu“ ka koolihoovist väljasõidule – väga positiivne
- Peatumisala kooli ees – ettevalmistus reki jaoks, veidi hirmutav pakkumine. Kool soovib sel juhul, et pakutaks asenduskohad (nt Sõle spordikeskusega koostöö; mingi lahendus nt kl 8-16 vahemikul)
- Kas peatumisala jaoks võiks ka kuskil kaugemal mõne peatumiskoha leida?
- Ka ventilatsiooni ehitus järgmisel õppeaastal, leida parkimisele alternatiive (arvestada kooli ees parkla 7 ja kõrval parkla 8 koha vajadusega ehk vajataks ca 10+ kohta)
- Bussi parkimine paralleelis kooli ette võiks jääda, kuivõrd see sagedast kasutust ei leia?
- Muinsuskaitse – kas on aia koha fikseerinud, kuivõrd sellel edaspidist vajadust on?
- Kaebuste osa, kellele – linnas kontakt vaja kokku leppida
- *Aru tn täiendamise osas võiks ehk sügisel monitoorida, kas on vajadust midagi täiendavat lisada sinna? (pole joonisel)*

2.3. Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Rajada kõnniteed ja *drop-off* alad Auna tänaval
2. Avada jalgvärav jalgsi ja rattaga liikujatele, rajada ühendus olemasoleva rattaparklaga – kaaluda lühiajalise pilloodina rattahooajal.

- Rajada *drop-off* ala, mis on kõnniteega ühendatud kuni Ristiku tänavani (ning potentsiaalselt ka avatud külgmise jalgvärava).
- Markeering Ristiku tänaval (kergliiklusteel) kooli autovärava juures, hoiatamaks ristuva liikluse eest.
- Kooli ees rajada praeguse parkimisala asemel läbisõiduga *drop-off* ala lühiajalise peatumisega, eraldades postidega sõiduala. Kooli poole paigaldada täiendavad rattaparklad. Lühiajaline bussi parkimine paralleelis kooli ees lubatud olemasoleva saarekese ääres.
- Maisi ja Auna tänavad muuta ühesuunaliseks (vähemalt Aru tänavani).
- Maisi tänaval rajada esialgse lahendusena postide abil kõnnitee kogu tänava ulatuses Ristiku ja Sõle tänava vahel.
- Rajada ülekäigurada üle Maisi tänava teekonnal bussipeatustest kooli.
- Pikemas perspektiivis rajada tõstetud ristmikud Auna-Aru, Maisi-Aru ristmikud.
- Vaja täiendavaid ratta- ja tõukeratta parklaid.

3. Järveotsa Gümnaasium

3.1. Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	08.05.2024
Osalejad	Kooli esindaja
Õpilaste arv	818
Tundide algus	8.00/8.55

Peamised probleemid:

Kooli lähiümbruses **tänavale markeeritud kollased parkimist keelavad jooned ei paista välja**, tuhmunud ning ei ole sageli ka piisavad, et tegelikult parkimist piirata nendes kohtades.

Kooli territooriumil õpetajate parkimine maja ees ja mõned kohad hoovis. Hoov suletud tõkkepuuga koolipäeva jooksul kuni kella 16-ni. Ka territooriumil sees oleks hea tähistada **eri suundadest tulevate laste ning sõidukite teekondade ristumised**. Lisaks vaja täiendavaid rattaparklaid.

Peamine probleemkoht on vahetult kooli sissesõidu värava ees. Kuigi lasteaia nurga juures on **sissesõidukeeld v.a. lubadega, siis seda ignoreeritakse nii kooli kui lasteaeda tulevate vanemate poolt**. Manööverdatakse vahetult värava ees või sõidetakse edasi kergliiklusteed mööda, et selle lõpus ümber pöörata.

Puuduvad kõnniteed ja ohutud ühendused bussipeatusest koolini. Kavas on küll Grossi poe juures oleva ristmiku ümberehitus, aga see ei muuda kooliteekonda pikemas ulatuses.

Palju lapsi tuleb just bussiga, ka kaugemalt, näiteks nr 4 buss Kakumäelt on teatud kellaaegadel praktiliselt koolibuss.

Kooli territooriumi küljel samuti **sissepääs jalgsi/rattaga olemas väravana. Selle ümber pargitakse nii, et pole isegi sissepääsu näha**. Liiklus vajaks rahustamist ning parkimine korrastamist. Vaja oleks ka juurdepääsutee katend korrastada ja äärekivi madaldada.

3.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 30.05.2024

- Pigem tundub ühesuunaliste lõikude idee parem (ringliikluse põhimõttel)
- Künnis nr 1 ei tundu vajalik; künnis nr 3 kindlasti vajalik (võimaldamaks ka JK ja JR liikluse kooli territooriumile)
- Ümber punase torni liiklus – üpris radikaalne lähenemine, aga valmis katsetama.
- Soovitakse katendiga teed üle haljasala diagonaalis, kuna seda kasutatakse tõenäoliselt otseteena; samas praegu pole sobivad taristut, mida võimalusel ohutult kasutada võiks.
- Sissepääsu koht – kus on JK tee (et puude all liikumist vältida, mudarada)
- Tõstatus ka küsimus, kuidas täpselt peatumiskeeld tähistatakse (eesmärk PEATUMISKOHT – *drop-off* koht, kus ka 15 min ei tohi peatuda, sest toimub ringliiklus kitsastes oludes).
- Probleemne hetkel (ja ehk ka pärastpoole) 9-korruselise maja juures on tee laiem osa, kus üritatakse teha tagasipööret (vajalik ristlõige kitsamaks teha).
- Päästeameti ligipääs peab olema, ehk muul moel ei ole võimalik kooliala juba varem JK alaks muuta.
- Missugust künniste varianti rakendada? Plastist kiirustökistega pigem probleemid, kas või kuidas lahendus?
- Pikemas plaanis on ka lasteaiaesisega vaja tegeleda (lõik nr 7 laiemaks) – ühtlasi siis lõikude 9 ja 7 osas paremat selgust vaja (kiire lahendusega + pikemaajaliselt)
- Käidi välja ka idee, et muuta parkla osaliselt kahesuunaliseks 35a ees ning sealt edasi ühesuunaline ja ringliikluse teema osas toodi välja erinevaid arvamusi (mõneti oldi poolt, teisalt arvati, et tekitab võib-olla liigseid arusaamatusi)
- Küsitavus ka, millega arvestada – kuivõrd sõidutee lõik hoonete 27 ja 29 juures on laste kooliteel, kas võib-olla oleks vajadus ka rakendada ühesuunalisust (parem jälgitavus)?
- Kas oleks võimalik laduda plaadid puude alla (sh lasteaia poole), et ka sealtpoolt oleks mugavam JK liigelda?

3.3. Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Markeerida täiendavalt koolitsoon Grossi poe juures.
2. Markeerida koolitsoon Järveotsa teel märgi ja täiendava tähisega.
3. Kooli teise jalgvärava juures (Järveotsa tee 29 suunal) lisada künnised. Keelata parkimine mõlemal pool jalgteed. Korrastada jalgteed, sealhulgas madaldada äärekivi.
4. Sulgeda füüsiliselt postidega läbipääs jalakäijate alale kooli ja lasteaia vahel.
5. Keelata parkimine kooli juurde viiva tee ääres. Eraldada füüsiliselt jalgsi ja rattaga liikumise ruum postide abil. Muuta ühesuunaliseks suunaga koolist eemale.
6. Kooli territooriumil markeerida soovituslik liikumisruum jalgsi teekonnal kõnniteeni ning jalgrataste liikumine rattaparklani markeerida parklas soovitusliku sõidusuunana.
7. Nii kool kui lasteaed kasutavad sama *drop-off* ala.
8. Kohustuslik sõidusuund. Kehtestatakse ühesuunaline liiklus. Mõlemast väljasõidust, nii kooli kui majade eest lubatud ainult vasakpööre.
9. *Drop-off* alalt võimalik pöörata ainult tagasi. Võimalusel piirata parempööret ka füüsiliselt. Soovituslik koolile lähenemise suund Järveotsa tee 47/lasteaedade poolt.
10. Lisada koolihoone kõrvale täiendavad ratta- ja tõukeratta parklad.

Pikemas ajaraamis vajalik kõnniteede välja ehitamine bussipeatusest koolini ning korrastada kogu piirkonna hoovialade tänavavõrgustik.

4. Tallinna Saksa Gümnaasium

4.1. Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	10.05.2024
Osalejad	Kooli esindaja, lisaks TTA ja LOV
Õpilaste arv	1012
Tundide algus	8.30

Peamised probleemid:

Kool ka ise varasemalt juba tellinud võimalikke lahenduskeeme probleemidele.

Kõige kriitilisem probleem on **teekond Vambola peatusest**, kust tuleb suur osa lapsi. **Sõpruse pst 221 maja ees puudub täielikult kõnnitee, ka edasi on rada pigem kitsas.** Samuti on kriitilised **Sõpruse pst 225 taga ja ümber olevad ristmikud**. Palju loominguist parkimist, halb nähtavus, puuduvad teeületuskohad.

Teekonnal on ka ohtlikud ristmikud, Maxima poe juurde lubatud kergliiklustee vahelõigus autoliiklus Sütiste tee 28 juures.

Palju rattaga liikujaid. Kooli juurdepääsuteel Sütiste tee 26 juures nihutada olemasolevaid tõkiseid/tuvisid nii, et ei takistaks rattaga liikumist rattaparklani. **Samal küljel takistavad koolipoolset küljel parkivad autod nähtavust.** Samuti ligipääsu staadionile.

Koolil endal rajatud **drop-off ala, aga markeering ei ole hetkel korrektne** (parkimise keeld, peatumise keeld ning kurvilähedane ala vajaks üle vaatamist).

Kooli territooriumile sissesõiduteel vaadata üle märkide asukohad.

Sütiste tee poolt tulles samuti vaadata üle ja markeerida korrektselt parkimise keelu kohad tänava ääres, eriti kurvidel. Oleks vaja ka tee ületamise koht markeerida Sütiste tee 18 juurest ja ruumi korral täiendav kõnnitee sellel küljel, kus hetkel puudub (käiakse niikuinii, rada sees).

Sütiste teele võiks teha ajutise peatumise ehk *drop off* kohad, kus oleks lubatud bussil parkida kuni tund aega. **Tänava enda, eriti ülekäiguradade ohutus vajab parandamist.** Sageli käiakse metsas liikumistundides. **Kooli territooriumile ei ole sellest küljest rattaga ligipääsu.**

4.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 29.05.2024

- Poe + Sütiste tee poolt JK+JR liikumine põhimuredeks.
- Põhimõtteliselt kogu liikumine Vambola peatusest sõiduteel.
- Parkimisega probleemid Sõpruse pst 221 maja ees, kus plaanitakse eraldada pollaritega kõnnitee – küsitakse alternative, kuhu suunata kohalikud parkima. LOV-iga koostöös vaja leida

parkimiskohtade alternatiiv. Hetkel suhtumine pigem vaenulik, vajalik teha koostööd. Kartus on pigem, et muudatus on ajutine ja hakatakse ikkagi täis parkima ning poste ise eemaldama. Tõstatus küsimus, kas postide ja märkide paigutamine on üldse efektiivne?

- Liikumisviiside/suundade uuring oleks hea alus – eeldatavasti liigub enamus lapsi Vambola peatusest ja siis oleks asjal kaalu, st oleks mõistlik (vb mõjuks ka n-ö *modal shiftina*, kui taristu võimaldab)
- Maja tagant kulgeb kõnnitee, mis võiks justkui olla asendus, kuid pigem seda ei kasutata + samas ristumiste ala viie tee lõikumisena pole ikka aktsepteeritav (Sõpruse pst 255 hoone tagune).
- Kindlasti on probleem 9-kordsete hoonete juures, aga tõstatus küsimus kuivõrd see on probleemiks 5-kordsete ees?
- 9-kordsete vahel on ka kindlasti kiiruseületamisi, võib-olla saab kuidagi kiiruseid piirata?
- Tehti ettepanek ka kõnnitee haljasala arvelt laiendada.
- Väidetavalt on kuskil Vambola suunas lähenedes (olnud) jooned/ruudud joonitud maha diagonaalis, mis viivad kõnnitee suunas?
- Jalgratta-jalgtee ristumise juures – suur „lennuväli“ (sh on pigem palju JK tee kasutamist mootorsõidukite poolt), vaja ohutumaks/selgemaks teha.
- Probleem ka selles, et majadevahelisi teid kasutatakse läbisõiduks ning seda on vaja kokku tõmmata/piirata (hoonetele ligipääs peaks olemagi ainult hoonete juurde).
- Rattaparkla on suur, aga justkui pole turvaline JR liikuda, seega on seda poolt vaja toetada.
- Kuivõrd lasteaia ja kooli vahel on parem liikumistee, siis kas ÜT peatuse nihutamine/nihutamised on mõeldavad?
- „Viinapoe“ taguse blokeerimine oleks ehk mõeldav – nii, et poe tagant ei saaks läbi sõita.
- Pigem nõustuti, et kõnnitee rajamine on siiski mõistlik, ka kortermaja ees. Mõelda ehk sellele, et saaks võib-olla ka parkimiskorda sealt ümber mängida.
- Sütiste tee pool on sõidutee osa nii lai, et hommikuti tekib 3 rada – st ohutussaare rajamise osas ollakse positiivsed.
- Valgustusteema täiendavalt – ÜKR märgistuse teema (vilkuvad tulukesed)? (siinkohal on küsitavus selles, et kui mingeid lisaelemente panna juurde, siis peaks tegelikult katma kogu Sütiste tee, sest muul juhul võivad teised reguleerimata ÜKR jääda märkamata)
- Sütiste teel ÜKR juures ilmselt kooli silt mängib samuti positiivselt kaasa.
- Reisibusside parkimise piiramine, nihutamine (sätivad end kurvile lähedale, pargivad valesti) – ehk saab ühendada 53 KK bussiparkimisega?
- Ettepanek Sütiste tee LK osas äkki 30 km/h? Parkimiskohad teisele tasandile? Visuaalselt kitsam?
- Väljasõitude ümbruses vaatame nähtavuskolmnurgad üle

Kooliümbruse ja *drop-offi* piirkonnas on võib-olla vajalik ka lisaks kollasele joonele liiklusmärkide (LM) lisamine just talvist aega silmas pidades.

4.3. Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Keelata parkimine staadioni värava ees.
2. Nihutada olemasolevad tõkised kooli siseneval kergliiklusteel nii, et ei takistaks rattaga liikumist.
3. Sütiste tee 26 ees tähistada tee ületamise kohad, keelata parkimine vahetult ületuskoha juures nt "Lapsed teel" tähisega.
4. Kooli territooriumile vaja rajada kaldatee ratastele ka Sütiste tee suunast.

5. Kui ruumiliselt võimalik, rajada kõnnitee Sütiste tee 22 juures. Kui kõnniteed ei ole võimalik rajada, siis on vaja ristmikud selgelt eristada, kas markeeringu ja künniste või tõstetud ristmikena. Markeerida rattaga liikumise soovituslik asukoht tänaval.
6. Korrastada parkimiskeelu alad nii kooli territooriumile siseneval autode teekonnal kui kooli enda *drop-off* ala juures, markeerida kurvid lõpuni keelualaks.
7. Lisada künnis Sütiste teelt sisse keeramise juurde.
8. Sütiste tee ääres olemasolevatest parkimiskohtadest tähistada mõlemas suunas 2-3 kohta kooli *drop-off* alaks hommikusel ajal. Lisaks võiks olla eraldi lubatud kooli teenindaval bussil parkida kuni 1h samadel kohtadel koolipoolsel küljel.
9. Sütiste tee ülekäikude ohutust tõsta, paigaldada ohutussaadred ja/või muuta ülekäiguradasid lühemaks.

Teine skeem: korrastada Sõpruse pst 225 ümbruse liiklusruum

10. Tähistada ja eraldada jalgsi teekonnad läbi ristmikualade ning rajada praeguse parkimise asemel füüsiliselt eraldatud jalgsi käimise ala Sõpruse pst 221 ette.
11. Ristmikud tähistada, et seal ei pargitaks. Ideaalne oleks lahendada see tõstetud ristmikena ning kujundada T-tähe kujulisteks. Kiire meetmena korrastada ruumi postide abil ja kujundada ristmike alad ümber kitsamaks ja selgemaks.
12. Keelata parkimine.
13. Lõigus, kus Maxima poe juurde pääsemiseks on lubatud autodel sõita kergliiklusteede vahel, rajada tõstetud ristmikud ja tõkestada füüsiliselt autodega pääs kergliiklusteedele.

5. 53. Keskkool

5.1. Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	13.05.2024
Osalejad	Kooli esindaja, lisaks TTA ja LOV
Õpilaste arv	826
Tundide algus	8.00

Peamised probleemid:

Koolis palju HEV väikeklasse, millede õpilased vajavad veelgi selgemalt ohutut liikumiskeskkonda.

Vanemad sõidavad kooli territooriumile, märkide alt läbi peaaegu kooli ette, kus toimub tagurdamine ja manööverdamine. Saaks kasutada küljeparklat ja tekitada sinna ringliikluse koht.

Kooli enda parkimine teisel pool koolimaja, mistõttu ei saa liiklust hetkel täielikult sulgeda. Kui saaks teiselt küljelt autodele ligipääsu, saaks maja eest läbisõidu kinni panna üldse. Praegu seal jalgvärv ja kõnnitee. Umbes 50 last tuuakse autodega, ka kaugematest piirkondadest.

Samuti tuleb palju õpilasi Vambola peatusest. **Kõige kriitilisem Sõpruse pst 225 taga ja ümber olevad ristmikud. Palju loomungulist parkimist, halb nähtavus, puuduvad teeületuskohad.**

Liivaku peatuse teekonnal pole Sõpruse pst 247 ees kõnniteed. Samas kasutavad lapsed pigem üle roheala tulevat rada. See vajaks korrastamist ja mingit katendit. **Sütiste tee ülekäigud vajaksid samuti**

ohutumaks muutmist, osad parkivad autod takistavad nähtavust. Vastasküljel olemas paar parkimiskohta, mida saaks kasutada.

5.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 07.06.2024

- Esindatud kooli ja lapsevanemate esindajad.
- Tasub katsetamist. Kindlasti oluline kohtade selge markeerimine, mis aitaks loodetavasti ka vanemate käitumist suunata. Arutlusel oli ka võimalus üldse vanemaid mitte sisse lubada ning paigaldada tõkkepuu, aga sel juhul hakatakse ilmselt ummistama majade vahelist ala. Juba praegu, eriti talvel, tekivad ummikud. Autodega tuuakse hetkel 50-100 last, ka väga lähedastest majadest. Ning üldine liikluskultuur ei ole kiita. Esimeste klasside lapsevanemad tahavad tihti lapse, kas päris ukse ette sõidutada või siis vähemalt kooli kõrvalt uksest sisse viia. Markeeritud liikumisruum võib selles osas aidata samuti vanemate käitumist suunata. Nõus selle külje pealt alles jätma ainult akende aluse parkimise osa ning ülejäänud kohtade arvelt kujundama *drop-off* ala.
- Probleemi lisavad ka kortermajade vahel kurvidel ning maa-aluse garaaži ees parkijad. Seal tuleks üldse keelata parkimine.
- Lisaks juba käsitletud punktidele vajab lahendamist ka Sütiste tee ülekäik Nõmmelt tulijate suunas. Hetkel on väga ohtlik, kuna on pikk, halva nähtavusega ja jookseb diagonaalis.
- Kooli enda jaoks samuti kriitiline vajadus lahendada ligipääs autodega teiselt poolt maja, kus hetkel on jalgte. Annaks võimaluse lõpuks keelata läbisõit maja eest. Paljud õpetajad saavad ajaliselt ikkagi õpilastega samal ajal ning on eri liikujate segunemine maja ees.
- Oluline kindlasti pidev kommunikatsioon vanematele ning selle kaudu pigem Sütiste tee peatumiskohtade kasutamisele suunamine. Samuti linna poolne teavitust ja üldine elanikele kommunikatsioon projekti kohta.

5.3. Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Paremale sisehoovi joonida ringliiklus ja rajada tähistatud *drop-off* kohad. Alles jätta aknaalune parkimine, muus osas korraldada liikumine ümber. Selgemalt tõkestada (suuremad märgid vms) kooli ette edasi sõitmine ilma lubadeta. Koolihoone külje ulatuses keelata parkimine/peatumine.
2. Tähistada eraldi jalgsi ja rattaga liikumiste teekonnad kooli ümbruses, et reguleerida paremini jagatud ruumi. Kooli ees võimalusel kasutada selleks tänavamööblit.
3. Sütiste tee ääres tähistada mõlemas liikumise suunas 2-3 kohta vähemalt *drop-off* kohtadena, koolipäeva jooksul lubatud ainult lühiajaline peatumine.
4. Sütiste tee ülekäikudele paigaldada ohutussaadred või muuta ülekäigud lühemaks väljaulatuvate osadega. Ülekäikudele erikohtvalgustus. Kooli juurde pööraval teel korrigeerida sissesõidutee pöörderaadiusi kitsamaks. Sütiste teele lisada Koolitsooni märgid/märgistus.
5. Majadevahelistel teekondadel bussipeatustesse tähistada teeületuse kohad. Lisada Koolitsooni märgid/märgistus.
6. Korrastada Sütiste tee 225 tagune liikumisruum (ühine ettepanek Saksa Gümnaasiumiga).
7. Kooli suunas viival teosal Sütiste teelt keelata parkimine (kollase joonega), eriti oluline ka garaaži sissesõidu ees.
8. Kooli juurde vaja luua juurde ratta- ja tõukeratta parkimiskohti.

Pikemaajalised muudatusvajadused toodud eraldi skeemil.

Täiendav ettepanek piirkonna kohta: Sütiste tee äärsetes linna parkimiskohtades vaadata üle parkimiskohtade asetused kogu tänava ulatuses. Mitmete väljasõitude juures on kohad liiga ligidal ning varjutavad vaadet, sealhulgas ka ülekäiguradade juures. Kui võimalik, siis majade poolses küljes keelata ka suurte sõidukite ja busside parkimine.

Kooli ette võiks kujundada ka väikese liikluslinnaku, mis lahendaks hetkel läbiva autoliikluse ohutust ning oleks liikluskasvatuses kasutatav.

6. Kivimäe Põhikool

6.1. Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	16.05.2024
Osalejad	kooli esindaja, lisaks TTA ja LOV, lapsevanemate esindaja
Õpilaste arv	311
Tundide algus	8.00

Peamised probleemid:

Teehooldus talvel allapoole arvestust kogu piirkonnas, eriti kooli ümbruses. Kõrged vallid teevad tänavad kitsaks, pole üldse jalgsi liikumise ruumi.

Tänavavalgustus on liiga pime, vähemalt kooli sissepääsu juures oleks vaja täiendavat valgustust.

Suurimaks probleemiks on Õitse bussipeatus ja ülekäiguraja ohutus, teekond peatusest koolini. Vajaks foori või künnist vms. Samuti Hommiku peatusest teekond.

Probleem on ka õpetajate autode parkimisega, kas Varbola tänaval oleks võimalik muuta tänavat nii, et oleks mingis ulatuses võimalik parkida? U 10 õpetajat autodega (28st)

Leegi tänav eriti kitsas, ei mahu kaks autotki üksteisest mööda ja lapsed siis kõnnivad veel seal vahel kusagil. **Olemasolevad künnised ja tähistused kulunud.** Võiks üldse olla ainult kohalikele elanikele lubatud liikumine.

Peamine liikumine **Lauliku tänaval, samuti pole jalakäijatee ruumi.** Värava ees kaootiline peatumine, samas tulevad lapsed jalgsi ja ratastega igast suunast.

Umbes 1/5 lastest ehk tuleb autodega.

6.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 03.06.2024

- Ka eelnevalt esitatud soov paigaldada fooriga reguleeritud ÜKR Kadaka pst - Õitse, Hommiku jt olulisemad laste liikumisteedele (eriti probleemne Õitse ÜKR); vb mingil kujul künnise idee?

- Kadaka pst puhul on ohuks ka tunnetuslikult kiirem sõidukiirus (tõenäoliselt kitsaste tingimuste tõttu) ja eraldi ohuks peatuvatest bussidest möödasõidud.
- Koolitsooni selgem markeerimine ümbritsevatel tänavatel.
- Lapsed teel liiklusmärk (LM) liiga põõsas (lisaks maha märkimise variant).
- Õitse tn pidi liikudes talvisel ajal lumevallid tee ääres, lapsed peavad sõiduteel liikuma (sh sõidab seal veokeid, prügiautod ja tavalisi sõiduautosid); lisamureks on nähtavus pimedal ajal (nii tänavavalgustus kui ka pimedad nurgad ristmikel).
- Õitse ja ... ühesuunaliseks, eraldada kõnnitee osa; ehk ka Lauliku tn-l? (LM + maha markeerida?)
- Kiiruste piiramise variant nt Lauliku ja Varbola tn-tel 20 km/h (samast tegemist 30-alaga, kas ja kuidas töötaks?)
- Lauliku ääres (suunaga Õitsest) peatumise keelujoon aitaks künnisest kuni kooli väravani – tagab parema nähtavuse värava alale (idee ka see „killustiku“ ala täita mõne madala tänavamööbli vms elemendiga, et seal peatumist/parkimist ära hoida; variant ka postidega eraldada, kuid (eemaldatava) posti paigaldus pinnase tõttu keeruline; hetkel koonuste edasi-tagasi tõstmine, mis pole pikaajaliselt mõeldav).
- Lauliku tn-l *drop-off* teha (šikaanina lahendada, kiiruste piiramiseks ka)
- Lauliku lasteaia juures freespuru asfalt peatumise/parkimise jaoks, kas sobiks ka Kivimäe kooli juurde, nt Varbola tn-le parkimiskohtade loomine (muruala asemele)? Või teha kivisillutis või kargkivi vms lahendus? Lauliku tn-lt (Varbola suunas) parkimisest tahetakse pigem lahti saada, kuid alternatiivita pole asjal jumet.
- Lauliku tn (Õitse poole liikudes) – erakinnistu põõsad ulatuvad üle aia, saaks JK ruumi juurde? Kas kontrollimist saaks teha selles osas?
- Valgustuse vajadus ka Lauliku tn poolse kooli värava ette – pime ala kahe TV posti vahel.
- Ettepanek muuta mõned tänavad kooli ümber ühesuunaliseks, tupikuks, õuealaks? Piirkonna suunalisus vaadata suuremas pildis üle.
- Leegi tn puhul oldi poolt õueala variandile, sh parkimine hoovides (üks auto, kel pole kohta hoovis, kelle jaoks pidi lisama parkimiskeelu talvisel perioodil).
- Direktoril tekkis küsitavus kas jalgratturid peaksid paigutuma autode ruumi (just väikeste jalgratturite vaatest) – samas kohalikel tn-tel jagatud variant pigem sobiv, sest ka JK + JR koos pole OK.
- Varasemalt tehtud eraldusjooned JK-tele uuendada (sh jaotust jagatud ruumi osas peeti pigem heaks ja vajalikuks „sisseharjutamise osas“; lisati ka Männi tn probleemsus).
- Parkimiskohtade äravõtmine ainult (näide Kivimäe tn-lt) probleemi ei lahenda, muda peal parkimine pigem hullem isegi.
- Särje ja Hommiku ristmiku ala probleemsus – esmasest vaate alast jääb välja, kuid bussiliini nr 20 liikumistee; teha 30 alaks, aga pigem on kiirused suuremad seal ristmikul (lisanduv probleem nähtavusega (lippaet kinnistupiiril). Sama kooliteed kasutavad ka Püha Johannese kooli lapsed.
- Toodi välja Rootsis kasutusel olev radikaalsem kiiruspääsu seade – teega muidu tasa, kuid kiiruse ületamise tuvastamise järel liigub metallelement maa sisse, mis tekitab „augu“ ja aitaks ehk kiiruse ületamise vastu (Kas Eestis üldse kasutusel selliseid seadmeid?)
- Direktori poolt soov ka meedias kajastust saada muudatuste osas, kuivõrd varem on tema muudatussoovid kogukonnas meelepaha tekitanud; nt linnaosa lehes vms?

6.3. Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Muuta Leegi tänav Varbola ja Õitse tänavate vahel õuealaks ning lubada sissesõit ainult kohalikele elanikele, keelata parkimine tänaval. Markeerida tänaval segakasutusega liiklusruum ning paigaldada künnised kooli sissepääsu ümber.
2. Varbola tänaval vähemalt Pärnu mnt kuni Lauliku tn markeerida tänaval kooli poolisel küljel eraldi jalakäijate liikumisala, ülejäänud tänav jalgrataste ning autode jagatud liiklusruum. Muuta piirkirius kooli ümbritsevatel tänavalõikudel 20 km/h.
3. Lauliku tn alates Varbola tänavast kuni Õitse tänavani ning edasi mööda Õitse tänavat kuni Kadaka pst-ni markeerida tänaval kooli poolisel (vasakul) küljel eraldi jalakäijate liikumisala, ülejäänud tänav jalgrataste ning autode jagatud liiklusruum.
4. Uuendada künnised Lauliku tänaval. Markeerida tänavale kaks *drop-off* peatuskohta. Kiiruste piirang Lauliku ja Varbola tn-tel 20 km/h kooli piirkonnas.
5. Särje tänaval Lauliku tänavast kuni Mesila tänavani markeerida tänaval eraldi jalakäijate liikumisala, ülejäänud tänav jalgrataste ning autode jagatud liiklusruum.
6. Viia Õitse bussipeatust suunal linnast välja ülekäigurajast sellisele kaugusele, kus peatuv buss ei varja ülekäigurajal sõiduteed ületavaid jalakäijaid ristmikust edasi. Vaadata üle ülekäiguraja valgustus.
7. Markeerida nii Lauliku kui Varbola tänaval koolitsoon.
8. Rahustada mõlemas suunas liiklust enne ristmikku ja ülekäigurada kasutades kas padjakujulisi künniseid või muud visuaalselt tugevalt tähelepanu tõmbavat markeeringut tänaval, näiteks „Teeületuskoha eeltähis”. Võimalust rajada tõstetud ülekäik või äärmisel juhul foor.
9. Särje ja Hommiku ristmiku ala: Lühiajaliselt: Lisada Lapsed teel märk vähemalt Hommiku tänavale. Pikaajaliselt: Rajada tõstetud ristmik.

Pikemas ajaraamis vajalik kõnniteede välja ehitamine vähemalt peamistel ühendusteedel Kadaka pst ja Hommiku tn bussipeatusteni. Lisaks analüüsida tehtavate muudatuste põhjal vajadust muuta täiendavaid tänavaid ühesuunaliseks ning rajada/markeerida õpetajatele lubatud parkimiskohad.

7. Tallinna 21. Kool

7.1. Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	16.05.2024
Osalejad	Kooli esindaja
Õpilaste arv	1391
Tundide algus	8.00

Peamised probleemid:

Kooli kõrval võiks olla täiendavad rattaparklad.

Raua tänaval oleks vaja täiendavalt tähistada kooli tsoon. **Olemasolev ülekäigurada kooli ees kulunud märgistusega**, ülekäiguraja märgid vajaks samuti korrastamist.

Kooli ees peatutakse praegu nii enne- kui pärast ülekäigurada, vaatamata ka kehtivale peatumiskeelule. Vajab korrastamist.

Raua põik tänav on sageli täis pargitud, eriti päevasel ajal. Lapsi tuues peatutakse sageli kohe tänava nurgal, blokeerides jalgsi ja rattaga liikumise teekond. Või sõidetakse peaaegu kooli parklani ning püütakse seal ees siis ümber pöörata.

Veel kasutatakse peatumiseks Kreutzwaldi tänavat, nii Raua tänava ristmiku mõlemal pool kui Raadiomaja parklas, kust lapsed tulevad läbi hoovi koolini. Vajaks tähistamist jalgsi liikumise ruum parkla sissepääsu juures.

Tulevikus, koos uue Raadiomaja ehitusega tagada jätkuv läbipääs Kreutzwaldi ja Gonsiori tänavatele.
Muuhulgas toimuvad liikumistunnid Politseipargis, kuhu vaja ohutut ligipääsu.

Korrastamist vajaks kogu Raua põik tänav. Lisaks, hetkel eraldatud üks invakoht tänaval, mis on märgitud ainult ühe väikese märgiga, ent on pidevalt koht täis pargitud. Vajaks korrastamist ja selgemalt tähistamist või eemaldamist.

7.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 03.06.2024

- Suures pildis on ka laiem ala piirkonnas (kooli lähiala) oluline osa kooliteest.
- Raua põik puhul võiks KÜ parkimine olla pigem nende tänavapoolel; sh ei peaks ligipääs ERR parklasse olema Raua põik tänavalt.
- Liiklusmärgi uuendused/mured: uue sissesõidukeelu märgi paigalduse käigus olevat tekkinud probleem märgi kõrgusega? Kas kesklinna pesumaja märk kas võetakse ära? Lapsed teel pandi tagasi?
- ÜKR üle Raua põik tänava piki Raua tn – markeerimisele lisaks vajalik võib-olla füüsiline tõkestus?
- Kas oleks võimalik paigaldada ka lisavalgustus Raua põik ristmikule?
- Ettepanek inva lisatahvi juurde lisada kellaaajaline piirang ca kooli ajal?
- Kindlasti on vajalik tugev kommunikatsioon *drop-offide* osas jm (sh klausliga, et Raua põiku ei sõidetakse).
- Lisati, et Gonsiori-Kreutzwaldi fooriristmikul (piki Kreutzwaldi tn-t liikudes) on liiga lühike roheline.

6.4. Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Tähistada jalgsi liikumise teekond. Madaldada äärekivi Raua tänaval Põiki küljel olev kõnniteel. Vahetult kooli parklasse sisse pööramisel keelata parkimine, et parandada nähtavust. Vaadata üle parkla sissepöörde juures olevate liiklusmärkide paigaldus.
2. Markeerida ülekäigurada Raua põik ületamisel. Vahetult ristmiku juures keelata parkimine vähemalt ühe auto ulatuses, tõkestada füüsiliselt. Täiendada olemasolevat invakoha märki ja siduda see koolipäeva kestusega.
3. Kooli ette luua tähistatud lühiajaline *drop-off* peatumiskoht. Ülejäänud tänavalõigus keelata parkimine ja peatumine kooli poolisel küljel.
4. Variant 1: Eraldada mõlemal tänava küljel ruum jalgratastele mõlemas suunas liiklemiseks. Autodele jääb alles üks rada. Variant 2: eraldada ruum ratastele ühelt tänava poolelt (kooli poolisel küljel ja rajada kahesuunaline rattatee).
5. Kreutzwaldi tänavale luua 2 auto jaoks tähistatud lühiajaline peatumiskoht *drop-off* tähistega, kus lühiajaline peatumine koolipäeva jooksul on tasuta.

6. Koolihoone eest kooli krundilt eemaldada Pesumaja reklaamsilt.
7. Lisada koolihoone kõrvale täiendavad ratta- ja tõukeratta parklad.

Pikemaajaline vajadus: Raua põik tänav korrastada nii, et kohalike autode parkimine toimuks maja ees, teisel küljel oleks keelatud. Läbipääs Raadiomaja krundilt on jätkuvalt oluline, nii Kreutzwaldi kui võimalusel ka otse Gonsiori tänavalt.

8. Lilleküla Gümnaasium

8.1. Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	17.05.2024
Osalejad	kooli esindaja
Õpilaste arv	1262
Tundide algus	8.30

Peamised probleemid:

Vaja oleks täiendavat katusega parklat ratastele.

Suurim mure Mooni tänav, kus pole kõnniteed. Kuldnoka-Mooni ristmikul nähtavus paremale samuti väga halb, kõrge plankaed ees. Puudub ülekäigurada. Tänav nurgas olemas kõnnitee jupike, vajaks katet, saaks ka sebra markeerida. Kas saaks ühesuunaliseks muuta Mooni tänav?

Teine probleem Kuldnoka tänav, kus kaootiliselt toimub peatumine laste toomiseks samas kohas, kust majade vahelt tulevad lapsed. Mõned vanemad kipuvad ka sisse keerama hoovi.

Õpetajate parkimine mõlemal pool hooviosas, sõidavad ka läbi kooli eest. Vajaks selgemalt tähistamist eri liikujate ruum.

Palju käiakse bussidega ujumas, hetkel buss manööverdab koolimaja ette, oleks vaja peatumiskohta Kuldnoka tänaval.

Otse värav avada kooli ees. Tulevikus võimalusel ligipääs ka teiselt poolt staadioni, kui seal arendused toimuvad.

8.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 06.06.2024

- Osalesid kogu hoolekogu koosseis
- Kõigilt klassidelt kogutud sisendit probleemsete kohtade osas. Välja toodud kohad (lisaks seni kaardistatutele):
 - Päevasel ajal on Mustamäe tee ülekäigul fooritsükkel nii lühike, et pärastlõunal lõpetavad algklasside lapsed ei jõua üle tee. Samuti on ohutussaar väike, lapsed ja rattad ei mahu ära. Liikumisel Marja peatusesse linnast välja suunas
 - Tedre-Mooni ristmik lastele keeruline ületada, parkivad autod samuti ristmiku juures segavad nähtavust. Samuti Tedre-Keemia ristmikul

- Räägu-Mooni ristmikul probleem valgustusega Mooni tänavast Sõpruse pst suunas. Teed ületavaid lapsi pole näha pimedal ajal
- Palju lapsi tuleb kooli Veskimetsast, ratastega. Vaja tõsta teekonna turvalisust, eriti kriitiline just Marja tänav, kus on palju ruumi aga kõnniteed kord on, kord ei ole või on väga halva kvaliteediga ja liiklus on kaootiline. Hommikul kasutatakse ummikuteest mööda pääsemiseks, kiirused suured. Vaja jagada ruum, eriti Mustjõe tänavast edasi. Samuti näiteks Rõika tänav, ja ka teised sealsed kvartalisised teed.
- Sõpruse pst ja Mustamäe tee ääres võiks olla rajatud peatuskohad, kus saaks lapsi kooli viimiseks välja lasta ja ei peaks üldse kooli juurde sõitma.
- Mooni tänava ühesuunaliseks muutmine on äärmiselt oluline, on juba 15 aastat seda teemat tõstetud. Suunalisus pigem Räägu tn suunas, aitab vältida muuhulgas ka Tedre tn ristmiku veelgi suuremat koormust. Lisaks võimalik sel juhul mööda Räägut liikuda edasi nii linna kui Mustamäe suunas. Vaja oleks jalgsi liikumise ruum ka füüsiliselt eraldada, lisaks keelata parkimine vähemalt sellel tänava küljel. Tänav nurgal olev peegel on viltu ja hetkel ei ole sellest kasu. Tegemist on siiski linnaosasisesse kodutänavaga, ei pea olema läbisõidu teeks. Ratastel võiks olla lubatud liikuda mõlemas suunas sõita.
- Kooli värava juures ülekäigul kipuvad autod nii peatuma kui ka vahel terve päeva/öö parkima. On vaja füüsiliselt tõkestada.
- Drop off kohtade poole vahetamise osas kahetised emotsioonid, pigem hirmud, et kohalikud ei hakka kellaaegadest kinni pidama ja ikka on kohad täis pargitud ja lapsed peavad autode vahelt liikuma. Käis läbi ka ideid näiteks foorist ülekäigul. Võiks piisata kolmest kohast kooli kasutuseks koolipäeva jooksul kooli hooajal. Samas tundub, et tegemist kindlasti katsetamist väärt mõttega.
- Vaja kindlasti ka ülelinnalist/linnaosalist teavitust projektist, et ei valataks potentsiaalset viha kooli peale.
- Vaja oleks linnal luua ka terviklike rattateekondade kaart, mis aitaks siduda olemasolevad rattateed puuduvate alade vahel soovituslike marsruutidega.

8.3. Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Tõsta parkimine teisele poole tänavat. Koolipäeva jooksul lubada lühiajaline peatumine. Lühiajaliseks peatumiseks 3 kohta. Lisaks eraldi lubada bussil parkida kuni 1 h (vajalik kooliga seotud transpordile, alati ei pruugi 15 minutiga saada lapsed maha-peale). Uuendada hoiatusmärgistust.
2. Markeerida jalgsi ja rattaga liikumise alad ka kooli territooriumil. Rattad suunata hoovi poole parklasse, jalakäijatele teekond kooli sissepääsuni.
3. Ülekäigurada Mooni-Kuldnoka ristmikule.
4. Muuta Mooni tänaval liiklus ühesuunaliseks Tedre-Räägu vahelisel lõigul.
5. Mooni tänaval eraldada füüsiliselt jalgsi liikumise osa tänavast.
6. Keelata parkimine ühe auto ulatuses ristmike igas suunas Tedre-Keemisa ja Tedre-Mooni ristmikel nähtavuse parandamiseks.
7. Reguleerida fooritsükli päevasel ajal Mustamäe teel Marja peatuse juurest. Füüsiliste postide abil suurendada ohutussaare suurust.
8. Kaaluda võimalust rajada Kooli jaoks *drop-off* kohad. Eeldab ruumi korrastamist.
9. Vaja täiendavaid ratta- ja tõukeratta parklaid.

Arenduste käigus rajada otse Mooni tänavalt jalgsi liikumiseks läbipääs kooli territooriumile Mooni 68a ja Mooni 70a vaheliselt alalt (olemas siil transpordimaa funktsiooniga).

9. Lasnamäe Vene Gümnaasium

9.1 . Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	28.05.2024
Osalejad	Esindatud kooli juhtkond, TTA
Õpilaste arv	1277
Tundide algus	8.15

Peamised probleemid:

Enamus pigem piirkonna lapsed, aga tuleb ka kaugemalt, sh linnast väljast ning uutest rajoonidest teisel pool liikuri tänavat. Teised klassid käivad tundides Tondiraba hoones.

Põhiline murekoht on vahetult kooli värava ees. Vanemad sõidavad kõnniteele, peatuvad keset ristmikku, manööverdavad. Ka ristmik ise problemaatilise kujuga, majade vahelt sageli autod kiirendavad.

Kasutatakse sageli ka kõrvalasuvat spordihoonet, kuhu pole otse ligipääsu (enam), **lapsed peavad käima läbi parkla mööda sõiduteed.**

Lapsed kasutavad ka sõidukite väravat kooli tagaküljel, samuti on sealtpoolt **puude vahelt jalgteed ja -värav, mille asukoht on igal pool parkivate autode tõttu nähtamatu. Kõrge äärekivi.**

Liikuri tn poole läheb kergliiklustee, aga sellel pääs Võru 16 maja juurest tehtud imeliku jõnksuga (liiga järsk, autod pargivad selle koha kinni, ei jätku loogiliselt niikuinii. Äärekivi peaks otse liikumiseks olema samuti madal).

Põhilistel teekondadel nii Loistu kui Vana-Kuuli peatustesse majade vahelistel lõikudel teeületuskohad ohtlikud.

9.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 05.06.24

- Ettepanekud väga head. Kooli ees värava puhul jälgida ainult, et päästeautodel säiliks läbipääs.
- *Drop-off* aladest olulisemad kooli ees vahetult ning Koorti tänaval, Miina Härma suunas pigem ilmselt ei kasutataks.
- Kunagi on olnud otse ligipääs jalgväravaga kooli ja spordihoone vahel, kadus spordihoone aia uuendamisega. Samas see võimaldaks mitmeid probleeme lahendada ja otse ohutult liikuda.
- Oldi ka nõus, et kooli ees, kividega alal autode parkimist ei lubata edaspidi.

9.3. Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Võimalikud *drop-off* asukohad, kus oleks hommikusel ajal lubatud ainult lühiajaline peatumine. Eelistatud suund Koorti tänaval, M.Härma tänava oma võib katsetada, aga pole esmatähtis.

2. Kooli ees olevatel kohtadel lühiajaline peatumine kogu koolipäeva jooksul. *Drop-off* ala, kust kõnniteeni tähistada ühendusteed tavaliselt.
3. Otse liikumiseks kergliiklusteele madaldada äärekivi.
4. Majadevahelisel teeületuskohal vaja tähistust või hoiatust 'Lapsed teel' minimaalselt. Kaaluda künnise kasutamist, kui kiirused ei parane. Tagada nähtavus parkivate autode vahelt.
5. Tähistada jalgsi ja rattaga liikumise ruum ka kooli territooriumil.
6. Kooli teise jalgvärava juures tähistada teeületuskoht 'Lapsed teel', keelata peatumine kõnnitee mõlemal küljel, madaldada äärekivi. Lisaks vaadata üle füüsilised liiklusmärgid (pöösas).
7. Keelata peatumine kooli transpordivärava ees.
8. Kooli ees mitte lubada parkimist sillutisega osal ehk teisel pool ligipääsu kooli staadionile.
9. Lisada rattaparkla k.a. tõuksidele.
10. Eraldada jalgsi käimise tee spordihooneni. Uurimisel on võimalus taastada otseühendus spordihoonesse kooli territooriumilt. Eeldab muuhulgas jalgvärava ehitamist kooli aeda.
11. Paigaldada künnis. Korrigeerida ristmiku kuju, ülekäigurada lühendada kas postide või muude füüsiliste vahenditega. Kõnniteele tänavamööbel/postid, et takistada autoga ligipääsu.
12. Võimalusel tõstetud T-kujuline tõstetud ristmik tulevikus.
13. Markeerida kollasega parkimise keelu alad kurvidel.
14. Tähistada koolitsoon M. Härma tänaval, olemasolevad liiklusmärgid uuendada.

10. Mustamäe Humanitaargümnaasium

10.1. Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg	09.05.2024
Osalejad	esindatud kooli juhtkond, hoolekogu, lapsevanemad, õpilased, TTA ja LOV
Õpilaste arv	877
Tundide algus	8.00

Peamised probleemid:

Umbes 40% õpilastest tulevad väljaspoolt Mustamäed. Palju lapsi tuleb rataste ja bussidega, nii Tammsaare kui Ehitajate tee poolt.

Kooli ees välja kujunenud jalgrada üle haljasala. Tuleks korrastada, paigaldada katend. Oleks hea ka teha ligipääs otse kergliiklusteelt (hekki natuke ümber kujundada), et **ei peaks läbima naabri Majanduskooli parklat üldse. Ülejäänud osas lisada samuti hekk, et takistada Majanduskooli parkla kasutust vanemate poolt.**

Suureks probleemiks nii Majanduskooli poolses küljes laste toomine (kus on üldse tegelikult sissesõidukeeld), kui ka oma kooli territooriumil peatumine, kus seetõttu toimub manööverdamine täpselt selles alas, kust suur osa lapsi ka bussipeatustest läbi käib.

Kooli juurde viiva tee sisse pööramise tee on jagatud korteriühistuga, mistõttu ei ole võimalik hetkel täielikult kinni panna ligipääsu.

Kooli töötajate parkimine on lahendatud Majanduskooli poolses siseparklas, ligipääs läbi Majanduskooli parkla. **Probleemiks vahetult sissesõidu kõrval olevad parkimiskohad, mis varjavad vaadet.** Hoone

küljel kuni parklani eraldatud jalakäijatele ruum, aga sealt edasi kõnniteeni mitte. Samast nurgast liigutakse edasi ka kooli staadionile, lapsed käiva üldiselt risti-rästi läbi parkla.

Samast ühendussuunast elamute juurest tuleb palju lapsi samuti üle tee, parkimine piirab vaadet.

Kooli teenindamine ja prügivedu toimub teiselt poolt. **Hetkel lubatud vanematel kasutada ka sisehoovi kasutada autode ümber pööramiseks, mis samas tähendab, et ei saa rajada tegevusruumi sisehoovi.** Lisaks sellelt küljelt palju jalgsi tulijaid, vajaksid ohutut liikumisruumi.

Maja taga, lasteaia vastas on hetkel kruusaga kaetud parkimisala, kas seda oleks võimalik kasutada *drop-offina*? Samas lasteaed olnud pigem vastu täiendavale liiklusele.

Vaja oleks juurde ka rataste parkimisvõimalusi maja ees.

On tehtud korduvalt ettepanekuid rajada koolile eraldi parkla kooli kõrval olevale praegusele haljasalale, krunt koolile selle eesmärgiga kunagi antud. Ja/või sellega koos rajada ringliikluse võimalus nii, et kooli kõrvalt ei peaks aga saaks tagasi suunas sõita Tammsaare teele.

Koolil lisamure, olemas tõkised maja esise sulgemiseks (tuvid), aga ei jõua ise neid paika liigutada. Oleks vaja abi natuke suurema masinaga selleks. Praegu kasutusel käepärased kivikamakad.

Kooli ruumid aktiivses kasutuses kuni 21-ni.

Lisaks Majanduskooli vaatlus, 24.05.2024

Arutelu nende parklas võimalike muutuste teostamise üle.

Tahavad täiesti kategooriliselt välistada laste igasuguse läbi käimise omalt territooriumilt. Igast suunast. **Lisaks pole valmis koostööks oma parkla täiendaval ümber korraldamisel.** Pakkusid välja mõtte, et võib-olla kooli ees katsetada ajutise piirdeaia kasutamist kahe kooli vahel, et nädal-paar harjutada vanemaid, et selle külje pealt ei pääse lapsed koolile ligi.

On pidevalt probleeme, et vanemad eiravad sissesõidukeeldu ning kasutavad nende territooriumi.

10.2. Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 29.05.2024

- Maxima poe ees ülekäigurada (ÜKR), mida kasutatakse palju, olgugi et tõstetud ÜKR, siis siiski väidetavalt probleemne – justkui oleks liikluskorraldus (LK) korrektne, aga kas midagi täiendada?
- Pigem ollakse ebakindlad sissesõidukeelu osas Tammsaare poolt (kommunikatsioon kindlasti hädavajalik tuua välja, et võimalust ei võeta ära, vaid on alternatiiv; sh ka Majanduskooli poolt tavapärastel lähenejate osas)
- *Drop-off* ala puhul – nähti, et olenevalt edasistest liikumistest/sõidusuundadest on sealt tagasipööre parklas probleemne (sh pidi parkla suhteliselt täis olema).
- Direktori arvates pole koguprobleemi lahendus, sest probleemi liigutatakse teise kohta. Lasteaia tee koormamine (ka Majanduskooli probleemi ei lahenda); kooli parkla edasiarengu teema tõstatus.
- Vajalik Majanduskooli pool ka kõnnitee lõpp/jätk (staadioni suunas) – probleemne Majanduskooli poolt, kuid ehk saavutaks kompromissi nendega?

- Parkla vajadus (ürituste korralduse aja jaoks) (korduv); sh ka gümnaasiumi õpilased oma autodega; õpetajate jaoks vaja parkimiskohti.
- Järelevalve probleem, kes sellega tegelema hakkab, puudub ressurss, et seda koolipoolt kontrollida; selgitustööd pigem ei peeta oluliseks/ei ole efektiivne.
- Majanduskooli esindaja – 77 parkla kohta, 1600 täiskasvanud õpilast; ajutine aed ette septembris? Kuidas see liikluskorraldus oleks? ÜT lahendus pole sobiv; Black Mounti ees tasuta parkla? Ei taha et lapsed kasutaksid Majanduskooli parklat, muid variante vaja leida. Tahavad liikumist parkla juures piiret.
- Kardetakse, et probleemi tekitab just kollane ala, sest nii paljud autod keeravad kvartalisse sisse (ehk isegi tekitab ummikuid Tammsaare tee) – *ummikute osas seal pigem ebaratsionaalne, arvestades et praegu selle väikse ala peal kooli ees ca 10 autot mahub korraga manööverdama.*
- Pakuti 'Kõnnitee' märk hoopis kooli ette?
- Mängiti ka Tammsaare tee ühe sõiduraja kinnipaneku ideega.
- Pikemas plaanis nt sissesõit kooli eest ja Maxima poolt välja? (Pigem tekitab lisakonflikte ka siis kui kõnnitee ruum tekitada).
- Tehti ettepanek kohe muuta korda nii nagu tulevikus tuleb, kuid see pole täies mahus võimalik.
- Oodatakse kontakte, mida jagada, kuhu vanemad saavad tagasisidet anda/probleeme ja selgitusi oodata.
- *Direktoriga hiljem arutades käis veel läbi idee, et liikumissuundadega skeemid vajalik teha ja kasvõi „lendlehtedena“ vanematele jagada + rääkisime neile projekti päevadest/nädalatest veel (teiste koolide näitel), kus kas hakkajamad vanemad/õpetajad saaksid hommikuti ka kooli ees teavitustööd/käitumise suunamist teha.*

10.4 Muudatusettepanekute kirjeldused

1. Tähistada *drop-off* ala 2-3 autole Ehitajate tee ääres (olemasoleva parkla vastas). Ühendada jalgteedega. Autoliiklus suunata ümber kerge kaarega. Eemaldada äärmiselt parkimiskohad vajadusel. Soovituslik sõidusuund autodele oleks vaja parklas ümber keerata.
2. Nihutada koolimaja ees tõkised nii, et ei oleks kohta peatuda autoga kooli küljel.
3. Tähistada jalgsi ja rattaga liikumise ruum ühendusteedena bussipeatustest ja ülekäigurajalt, ühendus kooli ees.
4. Sissesõit Tammsaare teelt lubatud ainult ühistu ja kooli lubadega.
5. Markeerida kergliiklusteega ristumistel hoiatused nii jalakäijatele kui autodele ristuva liikluse eest.
6. Eraldada postidega jalgsi/rattaga liikumise ruum kooli kõrval, luua ühtne teekond olemasolevalt teerajalt koolimaja ette.
7. Kooli tsooni hoiatuse märgid mõlemale poole enne kooli taga Ehitajate teed mööda alale sisenemist.
8. Kuna enne lasteaeda on Ehitajate teel tõstetud ülekäik, siis võiks olla ka teisel pool kooli/lasteaeda. Minimaalne ülekäimiskoht tähistada eristatavalt, kas sebraga või muud moodi. Keelata parkimine vahetult ülekäigu koha ümber.
9. Tähistada Maxima ees olev ülekäiguraja asukoht helkurribadega märkidega.
10. Soovituslik täiendav peatumiskoht vanematele Maxima parklas.
11. Võimalusel tulevikus eraldada ka Majanduskooli poolisel küljel jalgsi liikujate ruum koos parkimise keelamisega. Eeldab ilmselt pikemaid läbirääkimisi Majanduskooli omaniku ehk riigiga, kuna kooli enda poolt koostöövalmidus puudub.
12. Vaja täiendavaid ratta- ja tõukeratta parklaid.

Pikemaajalised ettepanekud toodud eraldi skeemil.

11. Kristiine Gümnaasium

11.1 Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg Osalejad Õpilaste arv Tundide algus

Peamised probleemid:

07.05.2024

Kooli esindaja, TTA esindaja 790

8.15

Õpilased saavad koolihoovi sisse Tedre tänavalt jalgvärvast, suur värv avatakse koolipäeva lõpus 15-st. Kooli ette sisse sõita autoga ei ole lubatud, välja arvatud vahel mõned kooli külalised.

Õpetajate **sissepääs toimub Nõmme teelt**, sealt kaudu ka prügi- ja kaubavedu. See värv avatud kuni kella 15-ni. Samas tuleb sealt kaudu sisse ka lapsi, küll vähesel määral, ent seni ei ole selles kohas olulisi probleeme esinenud. Küll võib kergliiklustee kasutajatele tulla ootamatult kooliaiaast väljuv transport.

Põhiline probleem tekib **hommikusel kooli saabumise ajal. Nõmme teel ja Tedre tänaval** küll tänaval parkimise kohad, aga need enamasti täis. Autod peatavad teel, tekivad ummikud ja keerulised olukorrad.

Tedre tn parkimiskohad ulatuvad ka kohe värvani välja, puudub igasugune nähtavus Tedre tänavale ning värvast väljuvad lapsed ilmuvad ootamatult teele.

Tedre tänav peaks olema ühesuunaline, ideaalis Tedre põik juurde välja, minimaalselt Rästa tänavani.

Hoovis on rattaparkimise kohtadest puudus juba, aga väljapool kooli äärde ei saa turvalisuse kaalutlusel neid lisada. Vajaks lahendamist. Kuna palju lapsi ka rattaga, siis võiks kõnnitee kooli juures samuti laiem olla. Kogu tänava ulatuses oleks vaja paremat rattateede ühendust. **Kooli juures vahetult teed liiga kitsad, et mahuks kõik lapsed ratastega ja jalgsi ära. Ka ühendus Lilleküla Gümnaasiumi ehk Sõpruse pst suunas oluline hetkel mööda Tedre tänavat lünklik.**

Täiendav sisend olulisemate probleemkohtade osas, mis on kogunenud kõigile koolidele edastatud küsitluse käigus:

- Rästa tänaval või sellest suunast liikuvate laste jaoks kriitiliseks kohaks muuhulgas ülekäiguraja puudumine, eriti arvestades Rästa põik tänaval asuva lasteaia seotud liiklusega.
- Tihase lasteaia juures oleval ülekäigurajal Nõmme teel sageli hommikuti samuti kaootiline peatumine ja parkimine.
- Alandada Nõmme teel kiirust 40 km/h.

11.2 Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 30.05. 2024

Arutelu ettepanekute üle toimus elektrooniliselt. Kooli juhtkond edastas materjalid õpilasesindusele ja hoolekogu liikmetele ja esitas kogunenud tagasiside põhjal ühise seisukoha:

- Sobilikum on Versioon 1
- Versioonist 2 sobiks, kui Nõmme tee poolse autovärava juures lisada markeering tänaval, mis hoiataks ristuva liikluse eest nii jalgsi kui ka autoga liiklejaid.
 - Võimalusel muuta Tedre tänav ühesuunaliseks kooli territooriumi ulatuses kuni Rästa põik või Tedre põik tänavani. Vajalik ühendada Nõmme tee ning Sõpruse pst rattateedega, kus hetkel Lehe tänavani puudub ühel tänavaküljel jalgsi ja rattaga liikumise ruum täielikult.
 - Kooli värava ees soovituslik markeerida jalgsi-ja rattaga liikujate ala värviga. Tähistada ka kooliterritooriumil rataste soovituslik teekond rataste parklani.
 - Koolihoone sissepääsu eest kooli territooriumil eemaldada parkimiskohad.

Muudatusettepanekute kirjeldused

- - Tedre tänaval vahetult kooli väravate kõrval keelata parkimine nähtavuse parandamiseks (markeering ka tänaval).
- - Värava esisel tähistada parkimise keeld.
- - Versioon 1: Mõlemale poole Tedre tänaval markeerida soovituslik rataste liikumise ala. Olemasolevate parkimiskohtade alale markeeritakse jalgrattarada. *Drop-off* kohad markeerida rattaraja kõrvale jättes sissesõidu väravast piisav nähtavusulatus, keelates parkimine ja peatumine vahetult värava juures.
- - Versioon 2: Tedre tänavale märkida soovituslik rataste liikumise ala Nõmme teelt kuni kooli sissesõiduni. Säilivad praegused parkimiskohad (v.a. esimene parkimiskoht värava juures). Alles jäävad parkimiskohad määrata *drop-off* peatumiskohtadena (lühiajaline peatumine) koolipäeva jooksul.
- Nõmme teel muuta esimene pool olemasolevatest parkimiskohtadest *drop-off* peatumiskohtadeks (lühiajaline peatumine) hommikul kooli tulemise ajal.
- Nõmme tee poolse autovärava juures lisada markeering tänaval, hoiatamaks ristuva liikluse eest nii jalgsi kui autodega liikujaid.
- Markeerida nii Nõmme teel kui Tedre tänaval koolitsoon.
- Rästa ja Rästa põik ristmikule rajada künnis/tõstetud ristmik. Pikemaajaliselt on vaja mõlemale tänavale rajada kõnniteed ning ülekäigurajad Rästa tänaval. Kaaluda Öueala kohasust Rästa põik tänaval

12. Kuristiku Gümnaasium

12.1 Paikvaatluse tulemused

Üldinfo: Vaatluse aeg Osalejad Õpilaste arv Tundide algus

07.05.2024 Esindatud kooli juhtkond, hoolekogu, õpilaste esindaja, lisaks TTA 977 9.00

Peamised probleemid:

Tahaks kooli hoovi sissesõidu lapsevanematele kinni panna. **Juba hetkel olulised konfliktkohad kooli territooriumil sees**, kus manööverdavad autod ning hooti peatutakse ka lausa kõnnitee osal. Täiendavalt pidev ristuv liikumine üle kergliiklustee Kärberi tänaval ning tekivad ka ummikud Kärberi tänaval.

Lisandub moodulmaja kooli hoovi, kust hakkab täiendav liikumine peamajja

Lisaks on probleem, et autod rikuvad eeskirju ja sõidavad otse kooli lõunaküljes olevat jalakäijate ala mööda teisest väravast välja.

Lapsi tuuakse ka Selveri parklasse, kas see võiks olla tulevikus võimalik lubatud *drop-off* ala? Praegu sageli peatatakse ka Mustakivi tänava otsas. Seal on justkui parkimiskohad mõlemal pool tänavate servas, aga need pole tegelikult märgistatud. Pargitakse liiga ristmiku ja sissepöörete lähedale, mis vähendab nähtavust muuhulgas ülekäigurajal.

Lisaks puudub kõnnitee Mustakivi tänava ääres

Selveri poolsel ülekäigul võiks samuti olla künnis või tõstetud ülekäik.

Mustakivi tänaval kooli vasakul küljel peaks tänava ääres olema ainult lühiajaline peatumine lubatud. Ei järgita üldse olemasolevaid märke, kohalikud elanikud samuti sageli pargivad oma autosid seal. Lapsed samas kipuvad ka otse üle muru tulema, ehk siis ületavad teed vales kohas ja tekivad täiendavalt uued ohtlikud kohad.

Praegu pole kooli "tagumisest" küljest ühtegi avatud väravat. Uue hoone lisandumisega tasub kaalumist ka sellest küljest avada juurdepääs, saaks ka vanematele lisaks pakkuda võimaluse lapsed tuua Linnamäe tee äärde (Priisle bussipeatuse juurde).

12.2 Avaliku arutelu tulemused

Arutelu kooli juhtkonnaga, toimumise aeg 02.07.2024

- Ettepanekud leidsid toetust. Juhiti tähelepanu, et Selveri kõrvalt välja pööramisel Kärberi tänavale võiks jääda piisavalt ruumi, et parem- ja vasakpöört sooritavad autod mahuksid teineteise kõrval ootama. Sellega arvestada ülekäiguraja kitsenduse loomisel.
- Linnamäe tee alternatiivse peatumiskoha vajadust tuleks täiendavalt kaardistada, kuna koolis ei teata hetkel, kui palju üldse tuleks sealt poolt lapsi. Võimalik sügisperioodil teavitada praegusest olemasolevast võimalusest ning teha küsitlus vms vanemate hulgas, et täiendavat infot koguda. Samas sellel on mõtet ka alles siis, kui saab rajatud täiendav sissepääs uue moodulmaja juures Tondiloo pargi kaudu. Värava rajamise võimalust uurib kool ise kooli omanikult.
- Ülekäiguraja juures olev vana massiivne tänavavalgustuse post vajaks välja vahetamist, et ei takistaks nähtavust ja ei varjaks eriti väiksemaid lapsi.

- Kool soovib jooksvalt olla kursis muutustega, eriti, kui hakatakse midagi füüsiliselt juba tegema kooli ümbruses, et saaks muuhulgas läbi sotsiaalmeedia juba varakult hoida jälgijaid kursis muutustega. Osaliselt on juba ka lapsevanemaid teavitatud, et uuest õppeaastast enam kooli parklasse lapsevanemad ei pääse.
- Arutlusel oli ka võimalus, et vanemate käitumise suunamiseks hoida kooli oma parkla väravad päevase ajal kinni (manuaalselt avatavana), mis võiks muuta vanematele visuaalselt arusaadavamana, et autodega sissepääs puudub. Samuti oleks esimesel nädalal vajalik täiendav tugi MUPO poolt nt, kes aitaks vajadusel korrale kutsuda ja suunata õigesti käituma autojuhte.

12.3 Muudatusettepanekute kirjeldused

- Sulgeda kooli kõrval kõnnitee osal füüsiliselt autoliiklusele mõlemast otsast (autoliiklus lubada teenindussissepääsuni, kus füüsiliselt ka hetkel sõidutee osa). Mõlemas kõnnitee otsas eelistatult kasutada konteinerhaljastust. Kool lisab ise täiendavad rattaparklad koolihoone ette.
- Enne teenindusväravat Mustakivi tänaval keelata parkimine (markeering ka tänaval), pärast väravat tähistada selgelt *drop-off* peatumiskohad (lühiajaline peatumine koolipäeva perioodiks). Lisaks tänaval täiendavalt markeerida koolitsoon.
- Korrastada praegune tänavaruum Mustakivi tänaval (Selveri kõrval). Keelata parkimine liiga lähedal pöördele, ülejäänud kohad tähistada selgelt *drop-off* peatumiskohtadena (vähemalt koolipäeva ajaks, lühiajaline peatumine). Korrigeerida
- pöördel raadiuseid postidega, või lühendada ülekäiguraja pikkust füüsiliste eraldustega. Selveri kõrvalt välja pööramisel Kärberi tänavale jätta võimalusel piisavalt ruumi, et parem- ja vasakpöoret sooritavad autod mahuksid teineteise kõrval ootama. Sellega arvestada ülekäiguraja kitsenduse loomisest.
- Rajada ohutussaar Kärberi tn Selveri poolsele ülekäigurajale, minimaalselt joonimise ning märkidega, nagu järgneval ristmikul (kui ruumiliselt võimalik). Tulevikus võimalusel muuta tõstetud ristmikuna.
- Markeering tänaval, hoiatamaks koolihoovist väljuva ristuva autoliikluse eest.
- Rajada täiendav sissepääs jalgsi- ja rattaga tulemiseks Tondiloo pargi suunast (kool tegeleb selle punktiga ise).
- Võimalik kaugem peatuskoht teistest suundadest tulijatele Linnamäe tee ääres. Ajutine võimalus kasutada tulevase kaupluse platsil. Tulevikus kaaluda Linnamäe tee 24 vastas oleva parkla kasutamist ja ümber korraldamist vastavalt. Eelkõige esmalt kommunikatiivne tegevus.
- Rajada kõnnitee Kärberi tn 18 kõrvale. Lühiajaliselt eraldada postidega, pikemas perspektiivis vajab ehitust.
- Kärberi tänaval täiendavalt markeerida koolitsoon.

13. Mahtra Põhikool

13.1 Paikvaatluse tulemused

Üldinfo: Vaatluse aeg Osalejad Õpilaste arv Tundide algus

08.05.2024 Kooli esindaja, TTA esindaja 737 8.30

Peamised probleemid:

- Kooli ette on plaanis parkimise asemel rajada lipuväljak. Sügisest luuakse hoovi ka rattamaja ja rajamisel terviselinnak.
- **Probleemiks ligipääsutee Raadiku tänavalt, mis on sageli ühes servas täis pargitud. Vanemad sõidavad koolihoovi sisse ja manööverdavad.** Oleks vaja tõkkepuud ilmselt (on koolil endal plaanis). Samas tee on ainuke ligipääsutee kooli enda parkimiskohtadele ja ka teenindava transpordi jaoks. Kas oleks võimalik rajada otse ligipääsutee maja külje pealt?
- Sama teed mööda tulevad väravast sisse ka **Raadiku 8 suunast palju lapsi. Kaks ohtu**, esiteks majade ees tänava ületamine ning teiseks vahetult väravast sisse tulles. Vajaks lahendamist. Raadiku kvartalist tuleb umbes 500 last.
- **Lisaks kasutavad Raadiku 4 korteriühistu elanikud praegu olemasolevat jalgteed ühistu parklast välja sõitmiseks** (täpsustatud info LOV-iga, ühistule on rendile antud ainult maja esise parkla ala, kõnniteed mööda ei tohiks kindlasti sõita. Parkla leping kehtib veel 2. Aastat). Selle läbipääsu sulgemine autodele oleks väga vajalik.
- Koolihoone ka aktiivses kasutuses trennideks, mis algavad juba 15.30st. Trennidesse tuleb lapsi üle linna ning isegi kaugemalt. Trennis käijaid saaks suunata parkima vajadusel tasulisse parklasse. Staadionile oleks võimalik samuti luua ligipääs külje pealt (Raadiku tn majade poolt).
- **Kooli ümbruse kõnniteed kehvast kvaliteedist, vajaksid uuendamist.**
- On olnud plaane rajada ringliiklus kooli ligipääsutee ja Raadiku 8 maja eest, eeldab samuti ühendustee rajamist. Võibolla saaks kasutada üldse Raadiku tn äärsed kohti ajutiseks peatumiseks?

13.2 Avaliku arutelu tulemused

Arutelu aeg: 08.06.2024 Kogukonnapäeva raames

- Ohutuse tõstmiseks vajalik kindlasti sulgeda sissepääs (vähemalt lapsevanematele) kooli territooriumile. Esialgu kaalub kool tõkkepuu kasutamist, ent selle paigaldamine eeldab ehitusteatise ehitamist ning sellega seotud muid menetlustegevusi.
- Kõige enam pooldati ringliikluse loomist kooli sissepääsutee ning Raadiku elumajade ees oleva Raadiku tänava vahele. Eeldab siiski ka ehitustegevust, mistõttu jääb esmase taristuehituse vajadusena.
- Seni võimalik kasutada olemasolevat sissesõiduteed, kuigi eeldatavasti võib tekkida täiendavat manööverdumist kooli värava ees.
- Väga suurt poolehoidu ja positiivset tagasisidet sai Raadiku 4 maja juurest tuleva kergliiklustee osa tõkestamine, kuna seda on seni palju kasutatud maja juures olevast parklast teise väljasõiduna. Võimaldab liigutada ka sissesõidu keelu märki ettepoole kooli värava ees. Tõketena eelistatakse konteinerhaljastust vms, mis aitaks parandada ka haljasala kvaliteeti.
- Toonitati ka kooli jalgväravateni viivate kõnniteede katendi parandamise vajadust, et suunata rohkem rattaliiklust sõiduteelt ära.
- Tuleviku vaates peeti oluliseks alternatiivse sissepääsu rajamist kooli teenindavale transpordile/õpetajate parkimiskohtadele. Samuti busside peatuskoha rajamist (millele on varasemalt tellitud ka ehitusprojekt juba kooli poolt). Samuti oleks kasulik Peterburi tee ja sealsete bussipeatuste ning tulevase kergliiklustee ühendamine Raadiku tänavaga, luues muuhulgas ka täiendavad *drop-off* kohad, kuna järjest rohkem lapsi tuleb ka linna lähi piirkondadest kooli.

13.3 Muudatusettepanekute kirjeldused

- Tõkestada läbipääs autodega Raadiku 4 eest algaval kõnniteel, tänavamööbli või täiendava konteinerhaljastusega.
- Värskendada ülekäigurajad Raadiku bussipeatuste juures. Tähistada tänaval Koolitsoon.
- Lisada ülekäigurada kooli vastasküljel oleva bussipeatuse teekonnal Raadiku 3 juures.
- Tõsta olemasolev Sissesõidu keeld kooli sissesõiduteel enne ristumist jalgteedega. Kooli väravasse vaja kooli poolt paigaldada tõkkepuu (koolil olemas endal tõkkepuu juba, vajab paigaldamist/lube).
- Ajutine lahendus: Keelata püsiv parkimine kooli sissesõidu teel, markeerida *drop-off* kohad ning lubada lühiajaline peatumine 15 minutit. Kiiruspiirang 10 km/h.
- Tähistada teeületuskohad Raadiku 8a suunast, hoiatus Lapsed teel. Jalgsi ja rattaga liiklus suunata mööda jalgteed, mis jookseb kooli aia ääres.
- Võimalik alternatiivne peatuskoht Raadiku tn ääres, mida saab edastada kommunikatiivselt.
- Kooli ees keelata autode parkimine ja autodega liikumine.
- Korrastada kõnnitee katendid koolihoovi suunduvatel teeradadel haljasalal.

Pikemaajalised muudatusettepanekud:

1. Esmane taristu ehituse vajadus: Rajada *drop-off* ala ringliiklusega kooli sissesõidutee ning Raadiku tänava vahele.
2. Rajada alternatiivne ligipääs kooli territooriumile ning sulgeda ligipääs autodele kooli ette tulevalt teed mööda. Võimalik võtta jalgsi- ja rattaga liikumiseks kasutusele, rajada aktiivset linnaruumi.
3. Rajada bussidele peatumiskoht kooli krundi piires ligipääsuga mööda Raadiku tänavat.
4. Rajada teed jalgsi ja rattaga liikumiseks (ühendades Peterburi tee arendustega ja bussipeatustega). Alternatiivsed teekonnad, lähtuvalt omandivormidest ja arenduste ellu viimisest. A1 mööda munitsipaalmaad, A2 osaliselt läbi arendusala.
5. Bussipeatuse juurde rajada alternatiivne *drop-off* ala Peterburi tee ääres.

14 Merivälja kool

14.1 Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg Osalejad Õpilaste arv Tundide algus

20.05.2024 Kooli esindaja, TTA esindaja 523 8.00

Peamised probleemid:

- Linnal plaanis Kõivu tee ning Heki tee tänavate rekonstrueerimine kooli territooriumi ümbruses, millega muudetakse oluliselt olemasolevat liikluskorraldust, muudetakse tänavate suunalisust ning **kaotatakse valdavalt parkimine kooli ümbruses. Viimane on tekitanud palju küsimusi ja potentsiaalset vastuseisu nii elanikes, kui ka kooli õpetajate parkimise alternatiivses korralduses.**
- Alternatiivina pakutud Merivälja kaupluse parkla on hommikusel ajal samuti tihedas kasutuses nii kooli kui lasteaeda tulevate vanemate autode poolt.

- Kooli esindajad tunnevad vajadust õpetajatele siiski rohkemate parkimiskohtade alles jäämise järele. Pakuti välja idee/mõte, et kas oleks võimalik **praegune tänavavalgustuse kaabeldus viia maa alla**, mis võimaldaks ka kavandatavat tänavalahendust pisut nihutada ning jätta alles töötajatele rohkem parkimiskohti.
- Probleemiks ka **Heki teel otse kooli värava ees, muuhulgas künnisel ning olemasoleva parkimiskeelu märgi all toimuv jätkuv autode peatumine.**
- **Samuti probleemiks kõnniteede puudumine** ning tänavate ääres toimuv kohalike elanike parkimine, mis sunnib lapsed sageli liikuma keset sõiduteed. Kooli ümbruses pole tähistatud ka ülekäiguradasid.
- **Olemasolevad bussipeatused piirkonnas asuvad koolist kaugel** ja on vähese kasutatavusega nii õpilaste kui töötajate poolt. Lähim peatus Ranniku teel 600 m, kus käib buss 2 korda tunnis. Ranna teel olevas peatuses rohkem väljumisi, ent asub 1 km kaugusel juba.

14.2 Muudatusettepanekute kirjeldused

Kuna eeldatavalt algavad ehitustööd kooli ümbruses järgmisel aastal, siis keskenduvad ettepanekud kaugemale ruumile ning väikestele ajutistele muudatustele.

1. Kaks alternatiivi *drop-off* ala lisamiseks Merivälja kaupluse parklasse. Märgistada jalakäijate tee kooli värava juurde mööda Kõivu teed, sealjuures lisada ülekäigurada poe parkla suunast Keskteel.
2. Keelata parkimine ja peatumine kooli ees. Markeerida kollase ümbrikuga tänava ulatuses parkimiskeelu ala.

15 Nõmme Põhikool

15.1 Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg Osalejad Õpilaste arv Tundide algus

20.05.2024 Kooli esindaja, TTA esindaja 518 8.20

Peamised probleemid:

- **Probleemiks puuduvad kõnniteed Raudtee, Männi ja Puuvilja tänavatel.** Raudtee tänaval tekitatud eraldatud ala "munadega", mis vajaksid uuendamist, samuti kooli värava ees olevad künnised on kulunud ja katkised. Teekond Võsu bussipeatusesse, mis on peamine koolilaste poolt kasutatav peatus, läheb eelkõige mööda Puuvilja tänavat. Vaja oleks kõnniteid või vähemalt eraldatud osa.
- **Ühendus Nõmme keskuse ja rongipeatuse poole samuti halva kvaliteediga. Männi tänava ületuskoha valgustus kehv, samuti piiravad parkivad autod nähtavust.**
- **Kooli värava ette kiputakse** praegu reguleerimatult nii peatuma kui ka parkima tänava serva haljasalale. Viimane eriti takistab teenindava/suuremamõõdulise transpordi liikumist.

- Kooli teenindava transpordi ligiääs Puuvilja tänav poolt. Suureks probleemiks ka vaatamata **ühesuunalisusele rikkumised, vanemad kipuvad ikka**
- **keelumärgi alt sisse sõitma Raudtee tänaval ja tekitavad lisariske kooli ees.**
- Kogu ümbrus ka praegu juba 20 km/h ala, aga seda ei järgita või ei panna alati tähele olemasolevaid märke autojuhtide poolt.
- **Koolihoovist välja pööramisel** ei pruugita mäletada/teada, et tegemist oli ühesuunalise tänavaga Raudtee tänaval. Hoones ka kohalik raamatukogu, kus käib mitteregulaarseid külastajaid.
- **Männi tänaval** on täiendav ligipääs kooli territooriumile, mille värav pole hästi märgatav ja teele astuvad lapsed võivad olla "ootamatud".
- Jalgrataste kasutus väga aktiivne, parklad üldiselt täis.

15.2 Muudatusettepanekute kirjeldused

- *Tähistada parkimise keelu ala koolivärava ees ning tänaval (teostatud).*
- Asendada või täiendada postidega Raudtee tänaval kooli krundi ulatuses jalakäijate ja jalgratturite ruumi eraldavad tõkised. Uuendada tänaval kiirustõkised. Lisada koolihoovist välja pööravatele autodele ühesuunalise tee suunda näitav mark. Kooli ees markeerida *drop-off* alad.
- Lisada ülekäigurada ja hoiatav teekattemärgistus. *Lisada kiiruspiirangu, jalakäijate ja jalgratturite teekattemärgistus (teostatud).*
- Paigaldada raamatukogu ette rohkem jalgrattahoidjaid. Lisada "kooli" teekattemärgis, et viidata teisele sissepääsule.
- Värskendada "jalakäijate" märgistust. Eemaldada esimene parkimiskoht, et parandada nähtavust. Paigaldada täiendav tänavavalgustus või lisada ülekäiguraja märgile helkurriba.
- Pikaajaline ettepanek: luua jalgrattatee, mis ühendub rongipeatusega. Lisada ülekäigurada ja hoiatav teekattemärgistus. *Eraldada tähistusega jalakäijate ja jalgrataste ala (teostatud).*

Täiendavad mõtted seoses piirkonna pikemaajaliste muutustega.

Võimalik probleem Puuvilja tänaval parkivate autodega. Parkimine peaks olema korraldatud krundisisesele, võimalused selleks tehniliselt olemas. Kui koolihoone rekonstrueerimisel muudetakse muuhulgas ligipääsu koolihoonele nii, et see eelkõige Pärnu mnt küljelt, siis võib kaaluda kooli krundi ümbritsevate tänavate muutmis õuealaks ja/või seoses Puuvilja tänavalt Pärnu mnt-le keerulise välja pööramisega seotud ruumipuudusega muuta tänavate suunalisust vastupidiseks. Kogu piirkonna liikluskorraldus ning vajadused tuleks läbi analüüsida koos käivitunud Rohejälje projekti tulemustega.

16 Tallinna Ühisgümnaasium

16.1 Paikvaatluse tulemused

Üldinfo:

Vaatluse aeg Osalejad Õpilaste arv Tundide algus 03.06.2024
Kooli esindaja, TTA esindaja 827 8.00

Peamised probleemid:

Kooli jaoks oluline **kitsaskoht Pärnu mnt kooli ees**, kus vanemad lasevad lapsi autost välja keset liiklust (ummiku ajal), aga nii avanevad uksed otse **rattarajale**, kus liigutakse sageli suurel kiirusele. Oht mõlemale liiklejale.

Lisaks toimub kooli territooriumile sissesõit üle sama rattaraja. Kooli sissesõidutee pole tähistatud. Ratturitel puudub hoiatus ristuva liikluse eest. Oleks vaja liikluskorraldust muuta/täiendada hoiatustega eri osapooltele.

Teine väga kriitiline koht on **Vineeri tänaväüetus**, kus olemasolevad ohutussaared on väga väikesed, seda eeskätt koolipäeva lõppudel, kui korraga liiguvad suured laste hulgad. Lisaks on lubatud parempööre pärnu mnt-lt Vineeri tänavale samaaegselt rohelise tulega jalakäijatele. Samal ristmikul probleemiks ka trammitee ületus, kus võiks olla täiendav ohust teavitust.

Vineeri tn peatuskohast (ametlikud parkimiskohad) puudub tähistatud edasi liikumise suund, puudub nii ülekäigurada kui kõnniteed. Võimalik astuda ainult otse kõnniteele.

Vineeri ja Vana-Lõuna tänavatel puuduvad kõnniteed, katkestatud on ühendus bussipeatusega ning bussipeatuse juures pole ka ülekäigurada.

Vana-Lõuna tänaval, Pagaripoiste ees, on korraldamata parkimine eramaal, ent tegelikkuses pargitakse sageli poolenisti jalakäijate alas. Parkimiskohtadele sissesõit toimub praegu suvaliselt kogu ala ulatuses.

16.2 Avaliku arutelu tulemused

Arutelu toimumise aeg 26.06.2024 – 05.07.2024

Ettepanekud edastatud nii kooli juhtkonnale kui vanematekogule ning tagasiside koguti kirjalikult. Esitatud ettepanekud sobivad ka vanematele. Lisaks juhiti tähelepanu täiendavatele ohukohtadele:

- Ettepanek Vineeri tn ristmiku osas, et valgusfoori tsüklit peaks muutma nii, et Pärnu maanteelt viaduktilt tulevad autod ei saa samal ajal parempöört teha, kui jalakäijad teed ületavad.
- Pagaripoiste ees olev ülekäigurada, mida ületavad koolipäeva jooksul väga paljud õpilased. Mitmed lapsevanemad on ise mitut ohtlikku olukorda seal näinud. See on ebanormaalne, et autod pargivad seal nina vastu seina ja tagurdavad otse ülekäigurajale või siis kaubaautod seisavad hommikuti kõnniteel, mis teeb jalakäijate teel liikumise veel raskemaks ja tekitab pimedaid nurki ülekäigurajale minekuks. Kui parklat ei saa sealt ära viia (eramaa), siis võiks kaaluda ülekäiguraja nihutamist. Lisatud täiendavad fotod.
- Kui kooli ees Pärnu mnt-lt eemaldatakse rattarada, siis juhul, kui see ruumiliselt mahuks ja võimalik oleks, võiks kaaluda ka sinna nõ peatumistasku(d), et oleks võimalik lapsi turvaliselt välja lasta (aga hetkel puudub ülevaade, kas see realselt üldse tehtav oleks - st kas selleks piisavalt ruumi on).

16.3 Muudatusettepanekute kirjeldused

- Suurendada ohutussaari Vineeri tänava teeületusel, kas postidega või ehituslikult. Võimalusel reguleerida fooritsüklit nii, et Pärnu mnt-lt parempöört ei ole võimalik sooritada samal ajal, kui põlem jalakäijatele roheline tuli. Samuti reguleerida fooritsükleid nii, et on võimalik ülekäigurada

üle ühe tänava ületada korraga (oluline nii hommikul kui päeval koolilõpu ajal). Ristmikust edasi, Vineeri trammipeatuse suunas kaaluda võimalusel poritökkeseina paigaldamist.

- Olemasolevad parkimiskohad Vineeri tn ääres muuta lühiajalise peatumise kohtadeks hommikul kooli alguse ajal ning tähistada *drop-off* kohtadena.
- Tähistada liikumistekond Vineeri tn peatuskohast (pakutud kaks erinevat võimalust). Vajab pikemaajaliselt kõnnitee ehitust kooli aia poolsel tänavaküljel. Kiire lahendusena tähistada Trammitee märgiga ja lisada hoiatavad tähised jalakäijatele tänavale.
- Kõnniteele Pärnu mnt ääres lisada hoiatused koolihoovi siseneva ristuva liikluse kohta nii autodele kui jalakäijatele.
- Rattateele lisada hoiatusmärk ristuva autoliikluse kohta (koolihoovi). Kui ruum võimaldab, eraldada rattatee kooli esisel alal füüsiliselt postidega arvestades auto ukse avanemisega (*ettepanek on oluline juhul, kui ei viida ellu muudatust viaduktil olev rattatee ajutiselt kaotada*).
- Korrastada parkimine Pagaripoiste ees, markeerida jalgasiliikumise ruum parkla juures, eelistatult kasutades füüsilisi tõkiseid/poste või kasutada konteinerhaljastust.
- Lisada ülekäigurada Vana-Lõuna tänaval bussipeatuse juures. Pikemaajaliselt vajab välja ehitamist kõnnitee Vana-Lõuna tänava vasakul poolel (ühendades olemasolevad jupid) busi- ja trammipeatuste vahel.
- Kool ette paigaldada täiendavad tõukerataste parklad.
- Viadukti all tähistada parempoolsel küljel lühiajalise peatumise kohad (optimaalne 3kohta) ja lisada *drop-off* märgistus. Viadukti all tagada hea valgustus.
- Teisel pool viadukti, Paide tänava ristmikule markeerida ülekäigurada ning alandada kõrged äärekivid.